

**UCHWAŁA NR LII/230/18
RADY GMINY MARKOWA
z dnia 16 października 2018 roku**

w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Markowa

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 1, art. 22 i art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.)

**Rada Gminy Markowa
uchwala, co następuje:**

**Dział I.
POSTANOWIENIA OGÓLNE**

§ 1.

Statut Gminy Markowa określa:

- 1) ustrój gminy,
- 2) zasady tworzenia, łączenia i znoszenia jednostek pomocniczych Gminy oraz udziału przewodniczących tych jednostek w pracach Rady Gminy,
- 3) organizację wewnętrzną oraz tryb pracy Rady Gminy i Wójta Gminy,
- 4) zasady i tryb działania Komisji Rewizyjnej, Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz innych komisji stałych i komisji doraźnych Rady Gminy,
- 5) zasady tworzenia klubów radnych Rady Gminy,
- 6) zasady dostępu obywateli do dokumentów oraz korzystania z nich.

§ 2.

Ilekroć w statucie jest mowa o:

- 1) Gminie – należy przez to rozumieć Gminę Markowa,
- 2) Radzie – należy przez to rozumieć Radę Gminy Markowa,
- 3) Komisji – należy przez to rozumieć stałe i doraźne komisje Rady Gminy Markowa,
- 4) Komisji Rewizyjnej – należy przez to rozumieć Komisję Rewizyjną Rady Gminy Markowa,
- 5) Komisji Skarg, Wniosków i Petycji – należy przez to rozumieć Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Markowa,
- 6) Wójtce – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Markowa,
- 7) Przewodniczącym – należy przez to rozumieć Przewodniczącego Rady Gminy Markowa,
- 8) Wiceprzewodniczącym - należy przez to rozumieć Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Markowa,
- 9) Jednostkach pomocniczych gminy – należy przez to rozumieć jednostki pomocnicze Gminy Markowa,
- 10) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Gminy Markowa,

- 11) Biurze Rady – należy przez to rozumieć stanowisko do spraw obsługi Rady Gminy i jej organów funkcjonujące w ramach Urzędu Gminy Markowa,
- 12) Statucie – należy przez to rozumieć Statut Gminy Markowa,
- 13) Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r.,poz. 994 z późn. zm.).

Rozdział 1. Ustrój gminy

§ 3.

1. Gmina Markowa obejmuje obszar o łącznej powierzchni 68,71 km², stanowiący terytorium wsi: Husów, Markowa i Tarnawka.
2. Siedzibą organów Gminy jest miejscowość Markowa.
3. Jednostkami pomocniczymi Gminy są sołectwa: Husów, Markowa i Tarnawka.
4. W celu wykonywania swoich zadań Gmina tworzy jednostki organizacyjne, których wykaz prowadzi i aktualizuje Wójt.

§ 4.

1. Gmina Markowa posiada herb, flagę, baner, pieczęci, łańcuchy Przewodniczącego Rady Gminy Markowa i Wójta Gminy Markowa oraz sztandar.
2. Zasady użytkowania herbu, flagi, banneru, pieczęci, łańcuchów Przewodniczącego Rady Gminy Markowa i Wójta Gminy Markowa oraz sztandaru określa odrębna uchwała Rady.

Rozdział 2. Jednostki pomocnicze gminy

§ 5.

1. O utworzeniu, połączeniu i podziale jednostek pomocniczych gminy Markowa, a także o zmianie ich granic rozstrzyga Rada w drodze uchwały z uwzględnieniem następujących zasad:
 - 1) inicjatorem utworzenia, połączenia lub zniesienia jednostki pomocniczej mogą być mieszkańcy obszaru, który ta jednostka obejmuje lub ma obejmować albo organy gminy;
 - 2) utworzenie, połączenie, podział lub zniesienie jednostki pomocniczej musi zostać poprzedzone konsultacjami z mieszkańcami gminy Markowa, których tryb określa Rada odrębną uchwałą;
 - 3) projekt granic jednostki pomocniczej sporządza Wójt w uzgodnieniu z inicjatorami utworzenia tej jednostki;
 - 4) przebieg granic jednostek pomocniczych powinien w miarę możliwości uwzględniać naturalne uwarunkowania przestrzenne, komunikacyjne i więzi społeczne.
2. Do zniesienia jednostek pomocniczych stosuje się odpowiednio ust. 1.

§ 6.

Uchwały, o których mowa w § 5 ust. 1 powinny określać w szczególności:

- 1) obszar;
- 2) granice;
- 3) nazwę jednostki pomocniczej.

§ 7.

1. Przewodniczący organu wykonawczego jednostki pomocniczej Gminy (sołtys) uczestniczy w sesjach Rady oraz w posiedzeniach komisji Rady bez prawa udziału w głosowaniu.
2. Przewodniczący Rady jest zobowiązany do zawiadamiania przewodniczących organów wykonawczych jednostki pomocniczej Gminy (sołtysów) o sesjach Rady oraz o posiedzeniach komisji Rady.

§ 8.

1. Jednostki pomocnicze Gminy prowadzą gospodarkę finansową w ramach budżetu Gminy.
2. Organy sołectw gospodarują samodzielnie środkami wydzielonymi do ich dyspozycji jako fundusz sołecki, przeznaczając te środki na realizację zadań spoczywających na tych jednostkach.
3. Rada uchwała corocznie w uchwale budżetowej wydatki funduszu sołeckiego, określając wysokość kwot w układzie działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

DZIAŁ II.

ORGANIZACJA WEWNĘTRZNA I TRYB PRACY RADY GMINY

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 9.

1. Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym Gminy.
2. Rada składa się z 15 radnych.

§ 10.

Przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności Wiceprzewodniczący organizuje pracę Rady i prowadzi jej obrady, a w szczególności:

- 1) zwołuje sesje Rady;
- 2) ustala porządek obrad;
- 3) przewodniczy obradom;
- 4) sprawuje policję sesyjną;
- 5) nadzoruje obsługę kancelaryjną posiedzeń Rady (a w szczególności czuwa nad przygotowaniem materiałów na obrady i zaprasza gości do udziału w sesji);
- 6) zarządza i przeprowadza głosowanie nad propozycjami uchwał oraz podpisuje uchwały;
- 7) czuwa nad zapewnieniem warunków niezbędnych do wykonywania przez Radnych ich mandatu;

Rozdział 2. Sesje Rady

§ 11.

1. Rada obraduje na sesjach i rozstrzyga w drodze uchwał sprawy należące do jej właściwości, a w szczególności sprawy wymienione w ustawie o samorządzie gminnym oraz inne sprawy zastrzeżone ustawami do jej kompetencji.
2. Oprócz uchwał Rada może podejmować:
 - 1) postanowienia proceduralne,
 - 2) deklaracje – zawierające samozobowiązanie się do określonego postępowania,
 - 3) oświadczenia - zawierające stanowisko w określonej sprawie,
 - 4) apele – zawierające formalnie niewiążące wezwania adresatów zewnętrznych do określonego postępowania, podjęcia inicjatywy czy zadania,
 - 5) opinie – zawierające oświadczenia wiedzy oraz oceny.
3. Do postanowień, deklaracji, oświadczeń, apeli i opinii nie ma zastosowania przewidziany w Statucie tryb zgłaszania inicjatywy uchwałodawczej i podejmowania uchwał.

§ 12.

1. Rada odbywa sesje zwyczajne z częstotliwością niezbędną do właściwego wykonywania jej zadań.
2. Sesjami zwyczajnymi są sesje przewidziane w planie pracy Rady, a także sesje nieprzewidziane w planie pracy Rady, ale zwołane w zwykłym trybie.
3. Na wniosek Wójta lub co najmniej $\frac{1}{4}$ ustawowego składu Rady, Przewodniczący Rady zwołuje sesję nadzwyczajną na dzień przypadający w ciągu 7 dni od dnia złożenia wniosku, do którego dołącza się porządek obrad wraz z projektami uchwał.
4. Przewodniczący może zwołać sesję uroczystą dla uczczenia ważnych wydarzeń lub okoliczności.

Rozdział 3. Przygotowanie sesji

§ 13.

1. Sesje przygotowuje Przewodniczący.
2. Przygotowanie sesji obejmuje:
 - 1) ustalenie porządku obrad sesji,
 - 2) ustalenie terminu i miejsca obrad sesji,
 - 3) zapewnienie dostarczenia radnym projektów uchwał oraz innych niezbędnych materiałów z nimi związanych,
 - 4) zapewnienie radnym dostępu do poszczególnych sprawozdań jednostek organizacyjnych Gminy na 7 dni przed sesją,
 - 5) ustalenie listy zaproszonych gości.
3. Sesje zwołuje Przewodniczący lub - z jego upoważnienia - Wiceprzewodniczący.

4. O terminie, miejscu i proponowanym porządku obrad sesji powiadamia się radnych, nie później niż 7 dni przed terminem obrad sesji, w skuteczny sposób, przy czym dopuszcza się wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej. Do zawiadomienia dołącza się wszystkie projekty uchwał oraz inne niezbędne materiały związane z porządkiem obrad. W przypadku sesji nadzwyczajnej termin powiadomienia może ulec skróceniu do 2 dni.
5. Zawiadomienie wraz z materiałami dotyczącymi obrad sesji poświęconej uchwaleniu budżetu i sprawozdania z wykonania budżetu przekazuje się nie później niż 14 dni przed tą sesją.
6. W razie niedotrzymania terminów, o których mowa w ust. 4 – 5, Rada może podjąć uchwałę o odroczeniu sesji i wyznaczyć nowy termin jej odbycia. Wniosek o odroczenie sesji może być zgłoszony przez radnego tylko na początku obrad, przed głosowaniem nad ewentualnym wnioskiem o zmianę porządku obrad.
7. Dokumenty, o których mowa w ust. 4 – 5 doręcza się Radnym w formie elektronicznej, w tym z wykorzystaniem dedykowanej aplikacji obsługującej Radę.
8. W przypadku braku możliwości zastosowania formy, o której mowa w ust. 7, niezbędnych czynności (a w szczególności zawiadomień i doręczeń) dokonuje się w formie tradycyjnej (pisemnej).
9. Zawiadomienie o terminie, miejscu i przedmiocie obrad Rady powinno być podane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty, nie później niż 7 dni przed zwyczajną sesją Rady, oraz nie później niż 2 dni przed sesją nadzwyczajną.
10. Terminy, o których mowa w ust. 4 – 5 rozpoczynają bieg od dnia doręczenia powiadomień i obejmują dzień odbywania sesji.

§ 14.

1. Przed każdą sesją Przewodniczący Rady, po zasięgnięciu opinii Wójta, ustala listę osób zaproszonych na sesję.
2. W sesjach Rady powinni uczestniczyć – z głosem doradczym – Wójt, Zastępca Wójta, Sekretarz Gminy, Skarbnik Gminy oraz radca prawny.
3. W sesji mogą także brać udział kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych oraz pracownicy Urzędu wyznaczeni przez Wójta do referowania spraw i udzielania wyjaśnień.

§ 15.

Wójt obowiązany jest udzielić Radzie wszelkiej pomocy technicznej i organizacyjnej w przygotowaniu i odbyciu sesji.

Rozdział 4. Przebieg sesji

§ 16.

Publiczność obserwująca przebieg sesji zajmuje wyznaczone dla niej miejsca.

§ 17.

Sesje Rady są jawne.

§ 18.

Obrady Rady są transmitowane i utrwalane za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. Nagrania obrad są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty.

§ 19.

Utrwalanie na sesji przebiegu obrad przez publiczność przy pomocy urządzeń audiowizualnych może odbywać się wyłącznie wówczas, gdy nie utrudni to jej przebiegu, w tym transmisji i nagrywania obrad sesji.

§ 20.

Wyłączenie jawności sesji jest dopuszczalne jedynie w przypadkach przewidzianych w przepisach powszechnie obowiązującego prawa.

§ 21.

1. Sesja odbywa się na jednym posiedzeniu.
2. Na wniosek Przewodniczącego bądź innego radnego, Rada może postanowić o przerwaniu sesji i kontynuowaniu obrad w innym wyznaczonym terminie na kolejnym posiedzeniu tej samej sesji.
3. O przerwaniu sesji w trybie przewidzianym w ust. 2 Rada może postanowić w szczególności ze względu na niemożliwość wyczerpania porządku obrad lub konieczność jego rozszerzenia, potrzebę uzyskania dodatkowych materiałów lub inne nieprzewidziane przeszkody, uniemożliwiające Radzie właściwe obradowanie lub podjęcie uchwał.
4. Fakt przerwania obrad oraz imiona i nazwiska radnych, którzy bez usprawiedliwienia opuścili obrady przed ich zakończeniem, odnotowuje się w protokole.
5. Kolejne posiedzenie tej samej sesji może być wyznaczone w terminie nie dłuższym niż 7 dni licząc od dnia poprzedniego posiedzenia.

§ 22.

1. Sesje Rady zwoływane są w terminach ustalonych w planie pracy Rady lub w terminach określonych przez Przewodniczącego.
2. Postanowienie ust. 1 nie dotyczy sesji nadzwyczajnych, o których mowa w § 12 ust. 3.

§ 23.

1. Rada może rozpocząć obrady tylko w obecności co najmniej połowy swego ustawowego składu.
2. W przypadku, gdy liczba radnych obecnych na sesji zmniejszy się poniżej połowy ustawowego składu Rady (brak quorum), Przewodniczący obrad przerywa sesję i – jeżeli nie można zebrać quorum – wyznacza nowy termin posiedzenia tej samej sesji. Uchwały podjęte do momentu przerwania sesji zachowują swoją moc.

§ 24.

1. Sesję otwiera, prowadzi i zamyka Przewodniczący.

2. W razie nieobecności Przewodniczącego czynności określone w ust. 1 wykonuje Wiceprzewodniczący upoważniony przez Przewodniczącego.

§ 25.

1. Otwarcie sesji następuje po wypowiedzeniu przez Przewodniczącego obrad formuły: „Otwieram ... sesję Rady Gminy Markowa”.
2. Po otwarciu sesji Przewodniczący:
 - 1) stwierdza, na podstawie listy obecności, prawomocność obrad,
 - 2) przedstawia porządek obrad sesji,
 - 3) poddaje pod głosowanie zaproponowane zmiany w porządku obrad sesji, przy czym do zmiany porządku obrad sesji zwołanej w trybie § 12 ust. 3 wymagana jest ponadto zgoda wnioskodawcy.
3. Czynności o których mowa w ust. 2 pkt. 1 – 2, mogą być przeprowadzone z wykorzystaniem dedykowanej aplikacji obsługującej Radę.
4. Ilekroć w dalszych częściach Statutu jest mowa o „liście obecności” należy przez to rozumieć, zależnie od sytuacji, wydruk z dedykowanej aplikacji obsługującej Radę albo wersję papierową listy obecności zawierającą własnoręczne podpisy radnych.

§ 26.

1. Porządek obrad sesji zwyczajnej powinien obejmować, w szczególności:
 - 1) rozpatrzenie projektów uchwał lub zajęcie stanowiska,
 - 2) sprawozdanie Wójta z pracy w okresie międzysesyjnym,
 - 3) przyjęcie protokołu z obrad poprzedniej sesji,
 - 4) wolne wnioski i informacje.
2. Porządek obrad sesji nadzwyczajnej ustala wnioskodawca.
3. Porządek obrad sesji uroczystej ustala Przewodniczący.

§ 27.

Przewodniczący obrad:

- 1) prowadzi sesję według ustalonego porządku, otwierając i zamykając dyskusję nad każdym z punktów,
- 2) udziela głosu według kolejności zgłoszeń, a w uzasadnionych przypadkach może także udzielić głosu poza kolejnością,
- 3) może zabrać głos w każdym momencie obrad,
- 4) może udzielić głosu osobie nie będącej radnym ani sołtysem pod warunkiem zgłoszenia przed sesją chęci zabrania głosu.

§ 28.

1. Przewodniczący Rady czuwa nad sprawnym przebiegiem obrad, a zwłaszcza nad zwięzłością wystąpień radnych oraz innych osób uczestniczących w sesji.
2. Przewodniczący Rady może czynić radnym uwagi dotyczące tematu, formy i czasu ich wystąpień, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach przywołać mówcę „do rzeczy”.
3. Jeżeli temat lub sposób wystąpienia albo zachowania radnego w sposób oczywisty zakłóca porządek obrad bądź uchybiają powadze sesji, Przewodniczący Rady przywołuje radnego „do porządku”, a gdy przywołanie

nie odniosło skutku może odebrać mu głos, nakazując odnotowanie tego faktu w protokole.

4. Po uprzednim ostrzeżeniu Przewodniczący Rady może nakazać opuszczenie sali tym osobom spośród publiczności, które swoim zachowaniem lub wystąpieniami zakłócają porządek obrad bądź naruszają powagę sesji.

§ 29.

Na wniosek Radnego, Przewodniczący Rady przyjmuje do protokołu sesji wystąpienie radnego zgłoszone na piśmie, lecz nie wygłoszone w toku obrad, informując o tym Radę.

§ 30.

1. Przewodniczący Rady udziela głosu poza kolejnością w sprawie wniosków natury formalnej, w szczególności dotyczących:
 - 1) stwierdzenia quorum,
 - 2) zmiany porządku obrad,
 - 3) zgłoszenia autopoprawki,
 - 4) ograniczenia czasu wystąpienia mówców,
 - 5) zamknięcia listy mówców lub kandydatów,
 - 6) zakończenia dyskusji i podjęcia uchwały,
 - 7) zarządzenia przerwy,
 - 8) odesłania projektu uchwały do komisji,
 - 9) przeliczenia głosów,
 - 10) przestrzegania regulaminu obrad,
 - 11) przerwania posiedzenia sesji.
2. Wnioski formalne Przewodniczący poddaje pod dyskusję, a po jej zakończeniu poddaje wniosek pod głosowanie.
3. Wniosków formalnych, o których mowa w ust. 1 pkt. 1, 3 – 7 i 10, nie poddaje się pod głosowanie. Rozstrzygnięcie przysługuje Przewodniczącemu.

§ 31.

1. Sprawy osobowe Rada rozpatruje w obecności zainteresowanego. Rada może jednak postanowić inaczej.
2. Postanowienie ust. 1 nie dotyczy przypadków nieusprawiedliwionej nieobecności zainteresowanego na sesji.

§ 32.

1. Po wyczerpaniu listy mówców Przewodniczący zamyka dyskusję. W razie potrzeby Przewodniczący może zarządzić przerwę w celu umożliwienia właściwej Komisji lub Wójtowi zajęcia stanowiska wobec zgłoszonych wniosków lub przygotowania poprawek do rozpatrywanego projektu uchwały lub innego dokumentu.
2. Po zamknięciu dyskusji Przewodniczący rozpoczyna procedurę głosowania.
3. Po rozpoczęciu procedury głosowania, do momentu zarządzenia głosowania, Przewodniczący Rady może udzielić radnym głosu tylko w celu zgłoszenia lub uzasadnienia wniosku formalnego o sposobie lub porządku głosowania.

§ 33.

1. Po wyczerpaniu porządku obrad Przewodniczący kończy sesję, wypowiadając formułę „Zamykam ... sesję Rady Gminy Markowa”.
2. Czas od otwarcia sesji do jej zakończenia uważa się za czas trwania sesji.
3. Postanowienie ust. 2 dotyczy także sesji, która objęła więcej niż jedno posiedzenie.

§ 34.

1. Z przebiegu obrad sesji Rady sporządza się protokół, który odzwierciedla jej przebieg.
2. Protokół z sesji powinien zawierać w szczególności:
 - 1) określenie numeru, datę i miejsce odbywania sesji, godziny jej rozpoczęcia i zakończenia oraz wskazywać numery uchwał podjętych na sesji, imię i nazwisko przewodniczącego obrad i protokolanta,
 - 2) stwierdzenie prawomocności posiedzenia,
 - 3) odnotowanie przyjęcia protokołu z poprzedniej sesji,
 - 4) ustalony porządek obrad,
 - 5) przebieg obrad, a w szczególności treść wystąpień albo ich streszczenie, teksty zgłoszonych, jak również uchwalonych wniosków, a nadto odnotowanie faktów zgłoszenia pisemnych wystąpień,
 - 6) przebieg głosowania nad uchwałami oraz innymi aktami Rady, z imiennym wyszczególnieniem liczby głosów: „za”, „przeciw” i „wstrzymujących się” oraz głosów nieważnych, wyłącznie wówczas gdy nie było możliwe przeprowadzenie głosowania za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań,
 - 7) wskazanie wniesienia przez radnego lub radnych zdania odrębnego do treści uchwały,
 - 8) podpis przewodniczącego obrad i protokolanta.
3. Do protokołu załącza się odpowiednio:
 - 1) listę obecności radnych,
 - 2) listę zaproszonych gości oraz osób, o których mowa w § 14 ust. 2 i 3 Statutu,
 - 3) teksty uchwał przyjętych przez Radę oraz innych jej rozstrzygnięć,
 - 4) listy głosowań nad uchwałami wygenerowane z dedykowanej aplikacji obsługującej Radę,
 - 5) protokoły głosowań tajnych,
 - 6) zgłoszone na piśmie wystąpienia radnych,
 - 7) oświadczenia i inne dokumenty złożone na ręce prowadzącego obrad.
4. Protokoły numeruje się:
 - 1) cyfrą rzymską – oznaczającą numer sesji,
 - 2) oznaczeniem roku kalendarzowego.

Rozdział 5. Uchwały Rady

§ 35.

1. Uchwały, o których mowa w § 11 ust. 1, a także deklaracje, oświadczenia, apele i opinie, o których mowa w § 11 ust. 2 są sporządzane w formie odrębnych dokumentów.
2. Przepis ust. 1 nie dotyczy postanowień proceduralnych.

§ 36.

1. Inicjatywa uchwałodawcza przysługuje:
 - 1) Wójtowi;
 - 2) komisjom;
 - 3) każdemu radnemu;
 - 4) klubowi radnych;
 - 5) grupie mieszkańców gminy w liczbie co najmniej 200 posiadających czynne prawo wyborcze do organu stanowiącego.
2. Przez inicjatywę uchwałodawczą rozumie się zgłoszenie określonego projektu uchwały albo zgłoszenie wniosku wskazującego konieczność podjęcia określonych działań.
3. Szczegółowe zasady wnoszenia projektów uchwał określonych w ust. 1. pkt. 5 określa odrębna uchwała Rady.
4. Projekty inicjatyw uchwałodawczych składa się w Biurze Rady.
5. W przypadku, gdy zgłaszany jest wniosek wskazujący konieczność podjęcia określonych działań, winien on zawierać w szczególności:
 - 1) określenie przedmiotu uchwały, ewentualne propozycje zapisów uchwały;
 - 2) uzasadnienie wniosku;
 - 3) spodziewane efekty proponowanych działań,
 - 4) ewentualne skutki finansowe proponowanych działań.
6. W przypadku, gdy zgłaszany jest określony projekt uchwały, winien on zawierać:
 - 1) tytuł uchwały;
 - 2) podstawę prawną;
 - 3) przepisy regulujące materię będącą przedmiotem uchwały;
 - 4) wskazanie organu odpowiedzialnego za wykonanie uchwały;
 - 5) określenie terminu wejścia w życie uchwały lub terminu jej obowiązywania;
 - 6) opinię o zgodności projektu uchwały pod względem formalno – prawnym;
 - 7) uzasadnienie.
7. W sytuacji, gdy zgłoszono wniosek o konieczności podjęcia określonych działań, wniosek taki Przewodniczący Rady przekazuje niezwłocznie Wójtowi celem przygotowania na jego podstawie projektu uchwały przez merytorycznie odpowiedzialną komórkę organizacyjną Urzędu.
8. Do projektu, o którym mowa w ust. 7, stosuje się postanowienia ust. 6.
9. Projekty uchwał poddaje się zaopiniowaniu przez właściwe komisje.

§ 37.

1. Rada jest związana uchwałą od chwili jej podjęcia.
2. Uchylenie lub zmiana podjętej uchwały może nastąpić tylko w drodze odrębnej uchwały podjętej nie wcześniej niż na następnej sesji.
3. Postanowienia ust. 2 nie stosuje się w odniesieniu do oczywistych omyłek pisarskich.
4. Za oczywistą omyłkę uważa się drobne błędy w tekście uchwał zwłaszcza takie jak błędy w pisowni oraz błędy w obliczeniach matematycznych. Prostowanie oczywistej omyłki nie może zmienić treści uchwały.

§ 38.

Uchwały Rady powinny być zredagowane w sposób zwięzły, syntetyczny, przy użyciu wyrażen w ich powszechnie przyjętym znaczeniu. W projektach uchwał należy unikać

posługiwania się wyrażeniami specjalistycznymi, zapożyczonymi z języków obcych i neologizmami.

§ 39.

1. Uchwały numeruje się cyframi:
 - 1) rzymskimi – oznaczającymi numer sesji;
 - 2) arabskimi – oznaczającymi numer uchwały;
 - 3) arabskimi – oznaczającymi rok podjęcia uchwały.
2. Kolejność numeracji protokołów i uchwał zachowuje się przez okres kadencji.

§ 40.

Rozpatrywanie projektu uchwały na sesji Rady obejmuje:

- 1) odczytanie projektu uchwały;
- 2) przedstawienie Radzie opinii komisji z uzasadnieniem;
- 3) przeprowadzenie dyskusji i zgłaszanie ewentualnych poprawek;
- 4) zamknięcie dyskusji przez Przewodniczącego Rady po wyczerpaniu listy mówców i w razie potrzeby zarządzenie przerwy w celu przygotowania poprawek w rozpatrywanym dokumencie;
- 5) zarządzenie głosowania.

§ 41.

1. Dyskusja nad projektem uchwały odbywa się według kolejności zgłoszeń.
2. Poza kolejnością, w celu złożenia wyjaśnień lub odpowiedzi na zadane pytania, Przewodniczący udziela głosu: wnioskodawcy, Wójtowi, Zastępcy Wójta, Skarbnikowi, Sekretarzowi, radcy prawnemu i zaproszonym ekspertom.

§ 42.

1. Uchwały Rady podpisuje Przewodniczący Rady.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do Wiceprzewodniczącego Rady prowadzącego obrady.

§ 43.

1. Uchwały ewidencjonuje się w rejestrze uchwał i przechowuje wraz z protokołami sesji. Rejestr uchwał prowadzi Biuro Rady Gminy Markowa.
2. Biuro Rady przekazuje uchwały do realizacji organowi, któremu powierza się ich wykonanie.

Rozdział 6.

Procedura głosowania

§ 44.

1. W głosowaniu biorą udział wyłącznie Radni.

2. Głosowanie jawne nad uchwałą Rady odbywa się na zasadach przewidzianych w Ustawie.
3. Głosowanie jawne w obszarze innym niż nad uchwałą Rady odbywa się poprzez podniesienie ręki.
4. Głosowanie jawne zarządza i przeprowadza Przewodniczący obrad.
5. W oparciu o dane pochodzące z dedykowanej aplikacji obsługującej Radę, Przewodniczący obrad ustala i ogłasza wyniki głosowania, w przypadku głosowania o którym mowa w ust. 2.
6. W przypadku głosowania, o którym mowa w ust. 3, postanowienia ust. 7 stosuje się odpowiednio.
7. Ustalenie i ogłoszenie wyników głosowania, o których mowa w ust. 5, oznacza stwierdzenie ilości głosów oddanych „za”, „przeciw” i „wstrzymujących się”.
8. Głosowanie imienne, o którym mowa w art. 14 ust. 3 Ustawy, przeprowadza się w ten sposób, że Radni kolejno - w porządku alfabetycznym - wyczytywani przez Przewodniczącego obrad lub Radnego przez niego wskazanego, oddają swój głos poprzez wypowiedzenie jednej z trzech formuł: „za”, „przeciw”, „wstrzymuję się”.
9. Przewodniczący obrad lub Radny przez niego wskazany dokonuje przeliczenia ilości głosów oddanych, w sposób o którym mowa w ust. 6 i 8, a następnie podaje wyniki głosowania, które odnotowuje się w protokole z sesji.
10. Imienne wykazy głosowań radnych podane są niezwłocznie do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty.

§ 45.

1. W głosowaniu tajnym radni głosują za pomocą kart ostemplowanych pieczęcią Rady. Kart do głosowania nie może być więcej niż radnych obecnych na sesji.
2. Głosowanie tajne przeprowadza Komisja Skrutacyjna wybrana przez Radę spośród radnych (w składzie co najmniej 3 osób). Komisja Skrutacyjna wybiera ze swego grona Przewodniczącego.
3. Komisja Skrutacyjna przed przystąpieniem do głosowania objaśnia sposób głosowania i przeprowadza je, wyczytując kolejno radnych z listy obecności.
4. Po przeliczeniu głosów Przewodniczący Komisji Skrutacyjnej odczytuje protokół, podając wynik głosowania.
5. Karty z oddanymi głosami i protokół głosowania stanowią załącznik do protokołu sesji.

§ 46.

1. Przewodniczący obrad przed poddaniem wniosku pod głosowanie precyzuje i ogłasza Radzie proponowaną treść wniosku w taki sposób, aby jego redakcja była przejrzysta i nie budząca wątpliwości co do intencji wnioskodawcy.
2. W pierwszej kolejności Przewodniczący obrad poddaje pod głosowanie wnioski najdalej idący, jeśli może to wykluczyć potrzebę głosowania nad pozostałymi wnioskami. Ewentualny spór co do tego, który z wniosków jest najdalej idący rozstrzyga Przewodniczący obrad.
3. W przypadku głosowania w sprawie wyboru osób, Przewodniczący obrad przed zamknięciem listy kandydatów zapytuje każdego z nich czy zgadza się kandydować i po otrzymaniu odpowiedzi twierdzącej zarządza wybór.
4. Przepis ust. 3 nie ma zastosowania, gdy nieobecny kandydat złożył uprzednio zgodę na piśmie.

§ 47.

1. Jeżeli oprócz wniosku (wniosków) o podjęcie uchwały w danej sprawie zostanie zgłoszony wniosek o odrzucenie tego wniosku (wniosków), w pierwszej kolejności Rada głosuje nad wnioskiem o odrzucenie wniosku (wniosków) o podjęcie uchwały.
2. Głosowanie nad poprawkami do poszczególnych jednostek redakcyjnych projektu uchwały następuje według ich kolejności, z tym, że w pierwszej kolejności Przewodniczący obrad poddaje pod głosowanie te poprawki, których przyjęcie lub odrzucenie rozstrzyga o innych poprawkach.
3. W przypadku przyjęcia poprawki wykluczającej inne poprawki do projektu uchwały, poprawek tych nie poddaje się pod głosowanie.
4. W przypadku zgłoszenia do tego samego fragmentu projektu uchwały kilku poprawek przyjęta zostaje poprawka, która uzyskała największą liczbę głosów „za”. Postanowienia ust. 2 stosuje się odpowiednio.
5. Przewodniczący obrad, za zgodą Radnych, może zarządzić głosowanie łączne nad grupą poprawek do projektu uchwały. Zgoda taka może być wyrażona w szczególności poprzez aklamację i podlega odnotowaniu w protokole z sesji.
6. Przewodniczący obrad zarządza w ostatniej kolejności głosowanie za przyjęciem uchwały w całości ze zmianami wynikającymi z poprawek wniesionych do projektu uchwały.
7. Przewodniczący obrad może odroczyć głosowanie, o którym mowa w ust. 6, na czas potrzebny do stwierdzenia, czy wskutek przyjętych poprawek nie zachodzi sprzeczność pomiędzy poszczególnymi postanowieniami uchwały. Jeżeli zachodzi taka konieczność Przewodniczący obrad może zarządzić przerwę techniczną.

§ 48.

1. Głosowanie zwykłą większością głosów oznacza, że przechodzi wniosek lub kandydatura, która uzyskała większą liczbę głosów „za” niż „przeciw”. Głosów wstrzymujących się i nieważnych nie dolicza się do żadnej z grup głosujących „za” czy „przeciw”.
2. Jeżeli celem głosowania jest wybór jednej z kilku możliwości lub jednej z kilku osób, przechodzi wniosek lub kandydatura, na którą oddano największą liczbę głosów, przy czym każdy Radny może głosować tylko raz.
3. Głosowanie bezwzględną większością głosów oraz głosowanie większością 3/5 głosów oznacza, że przechodzi wniosek lub kandydatura, które uzyskały co najmniej jeden głos więcej od sumy pozostałych ważnie oddanych głosów, to znaczy przeciwnych i wstrzymujących się.
4. Głosowanie bezwzględną większością ustawowego składu Rady oznacza, że przechodzi wniosek lub kandydatura, która uzyskała liczbę całkowitą ważnych głosów oddanych za wnioskiem lub kandydatem, przewyższającą połowę ustawowego składu Rady, a zarazem tej połowie najbliższą.
5. Bezwzględna większość głosów przy parzystej liczbie głosujących zachodzi wówczas, gdy za wnioskiem lub kandydaturą zagłosowało 50% + jeden ważnie oddanych głosów.
6. Bezwzględna większość głosów przy nieparzystej liczbie głosujących zachodzi wówczas, gdy za wnioskiem lub kandydaturą została oddana liczba głosów o jeden większa od liczby pozostałych ważnie oddanych głosów.

§ 49.

1. W przypadku, gdy wynik głosowania budzi uzasadnione wątpliwości, może nastąpić reasumpcja głosowania oznaczająca powtórne głosowanie.
2. Reasumpcja głosowania może nastąpić w szczególności w następujących sytuacjach:
 - 1) niezgodności sumy oddanych głosów z liczbą radnych obecnych na sali obrad;
 - 2) stwierdzenia wprowadzenia radnych w błąd, co do sposobu głosowania;
 - 3) stwierdzenia, iż podjęta uchwała zawiera wadę skutkującą nieważnością uchwały.
3. Wniosek o reasumpcję głosowania może zgłosić każdy Radny, a w przypadku określonym w ust. 2 pkt. 3 także Wójt. Nad wnioskiem takim nie prowadzi się dyskusji.
4. O reasumpcji głosowania w przypadku określonym w ust. 2 pkt 1 decyduje Przewodniczący obrad z zastrzeżeniem ust. 5. O przyjęciu wniosku o reasumpcję głosowania w innych przypadkach rozstrzyga Rada.
5. Powtórne głosowanie przeprowadza się obowiązkowo w przypadku, gdy suma oddanych głosów jest wyższa niż liczba radnych obecnych na sali obrad.
6. Wniosek o reasumpcję głosowania może być zgłoszony wyłącznie na posiedzeniu, na którym odbyło się głosowanie.

Rozdział 7.

Interpelacje i zapytania

§ 50.

1. W sprawach dotyczących Gminy Radni mogą kierować interpelacje i zapytania do Wójta.
2. Interpelacje dotyczą spraw o istotnym znaczeniu dla Gminy.
3. Interpelacja powinna zawierać krótkie przedstawienie stanu faktycznego, będącego jej przedmiotem oraz wynikające z niej pytania.
4. Interpelację składa się w formie pisemnej do Przewodniczącego Rady, który niezwłocznie przekazuje interpelację Wójtowi.
5. Wójt lub osoba przez niego wyznaczona, jest zobowiązany udzielić odpowiedzi na interpelację na piśmie nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania interpelacji.

§ 51.

1. Zapytania składa się w sprawach aktualnych problemów Gminy, a także w celu uzyskania informacji o konkretnym stanie faktycznym.
2. Zapytanie powinno zawierać krótkie przedstawienie stanu faktycznego, będącego jego przedmiotem oraz wynikające z niego pytania.
3. Zapytania składa się w formie pisemnej do Przewodniczącego Rady, który niezwłocznie przekazuje zapytanie Wójtowi.
4. Wójt lub osoba przez niego wyznaczona, jest zobowiązany udzielić odpowiedzi na zapytanie na piśmie nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania zapytania.

§ 52.

Treść interpelacji i zapytań oraz udzielonych odpowiedzi podawana jest do publicznej wiadomości poprzez niezwłoczną publikację w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy, oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty.

Rozdział 8.

Zasady i tryb działania komisji stałych i doraźnych

§ 53.

1. Rada powołuje ze swego grona stałe i doraźne komisje do wykonywania określonych zadań.
2. Komisje pełnią funkcję pomocniczą i nie mogą przejąć uprawnień rady.

§ 54.

1. Komisje stałe działają zgodnie z rocznym planem pracy przedkładanym Radzie w terminie do dnia 31 grudnia każdego roku.
2. Rada może dokonać zmian w rocznym planie pracy komisji.
3. Roczny plan pracy Rada zatwierdza podejmując stosowną uchwałę.
4. Do komisji doraźnych Rady stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące komisji stałych, z tym że:
 - 1) komisja doraźna działa w oparciu o zakres zadań ustalony każdorazowo odrębną uchwałą Rady;
 - 2) skład komisji doraźnej, w tym jej przewodniczącego oraz liczbę Radnych, określa się w uchwale o której mowa w pkt. 1;
 - 3) komisja doraźna działa w okresie od dnia jej powołania do dnia wskazanego w uchwale, o której mowa w pkt. 1;
 - 4) komisja doraźna nie może odbywać wspólnych posiedzeń z innymi komisjami doraźnymi, czy stałymi;
 - 5) komisja doraźna zobowiązana jest wypracować jednolite stanowisko w obszarze jej ustalonych zadań i przedłożyć je Radzie w terminie przed zakończeniem jej prac w formie sprawozdania.

§ 55.

Ustanawia się następujące komisje stałe:

1. Komisję Rewizyjną - działającą w zakresie spraw kontroli działalności wójta, samorządowych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych,
2. Komisję Skarg, Wniosków i Petycji - działającą w zakresie rozpatrywania skarg na działania wójta i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych oraz wniosków i petycji kierowanych do Rady,
3. Komisję Spraw Społecznych – działającą w zakresie spraw: oświaty i wychowania, sportu i rekreacji, kultury, ochrony zdrowia i opieki społecznej, porządku publicznego, bezpieczeństwa mieszkańców, zagadnień przeciwpożarowych, współpracy ze społecznością lokalną, promocji gminy, kształtowania polityki prorodzinnej, promocji rodziny we wszystkich dziedzinach życia społecznego, współpracy z organizacjami pozarządowymi.

4. Komisję Gospodarki Wiejskiej i Rolnictwa – działającą w zakresie spraw: dróg, mostów, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, lokalnego transportu zbiorowego, gospodarki mieniem komunalnym, utrzymania wiejskich obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej, ochrony środowiska, cmentarzy komunalnych, rozwoju Gminy, zagospodarowania przestrzennego, rolnictwa, działalności gospodarczej.

§ 56.

1. W skład komisji stałych wchodzi członkowie wybrani spośród radnych na okres kadencji rady, w liczbie nie mniejszej niż trzech radnych.
2. Liczba członków komisji rewizyjnej oraz komisji skarg, wniosków i petycji nie może być mniejsza niż liczba działających klubów radnych.
3. Członkostwo w komisji ustaje w razie odwołania przez Radę lub złożenia rezygnacji.
4. Przewodniczący komisji stałych wybierani są uchwałą Rady. Zastępców przewodniczących komisji stałych wybierają jej członkowie na pierwszym posiedzeniu danej komisji.
5. Pracami komisji kieruje Przewodniczący komisji lub jego zastępca.
6. Przewodniczący komisji organizuje prace komisji, a w szczególności: ustala termin i porządek obrad komisji, zwołuje je oraz im przewodniczy.
7. Posiedzenia komisji zwoływane są zgodnie z rocznym planem pracy Komisji. Posiedzenia mogą być zwoływane przez przewodniczącego komisji w ważnych dla wspólnoty samorządowej sprawach, poza planem pracy komisji. Członkowie komisji o mającym się odbyć posiedzeniu komisji są powiadamiani w sposób zwyczajowo przyjęty.
8. W zawiadomieniu o terminie posiedzenia Komisji podaje się temat posiedzenia oraz załącza się niezbędne materiały.
9. O terminie i porządku posiedzenia Komisji zawiadamia się jej członków najpóźniej na 3 dni przed terminem posiedzenia.

§ 57.

1. Komisje działają na posiedzeniach.
2. Posiedzenia komisji odbywają się w siedzibie Rady, z tym że przewodniczący komisji może zdecydować o odbyciu posiedzenia poza jej siedzibą („posiedzenia wyjazdowe”).
3. W posiedzeniu Komisji mogą brać udział Radni nie będący jej członkami, bez prawa udziału w głosowaniu.
4. Posiedzenia komisji zwołuje i obrady prowadzi przewodniczący komisji z własnej inicjatywy, na wniosek Przewodniczącego Rady lub co najmniej ¼ składu komisji, lecz nie mniej niż dwóch.
5. W przypadku złożenia rezygnacji z mandatu lub wygaśnięcia mandatu przewodniczącego komisji oraz w razie jego nieobecności spowodowanej sytuacjami losowymi – zadania przewodniczącego wykonuje wiceprzewodniczący, umożliwiając realizację zadań komisji.
6. Posiedzenie komisji jest prawomocne, gdy uczestniczy w nim co najmniej połowa jej składu.
7. Postanowienia § 30 Statutu stosuje się odpowiednio.

§ 58.

1. Komisje formułują rozstrzygnięcia w formie wniosków i opinii przedstawianych Radzie, Przewodniczącemu Rady i Wójtowi.
2. Wnioski i opinie uchwalane są w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów, w obecności przynajmniej połowy składu komisji.
3. W przypadku równej liczby głosów „za” i „przeciw” decyduje głos przewodniczącego komisji.

§ 59.

Z posiedzenia Komisji sporządzany jest protokół, który powinien zawierać w szczególności:

- 1) datę posiedzenia, porządek obrad i listę obecności;
- 2) informację o przebiegu posiedzenia;
- 3) informację o zgłoszonych wnioskach i wynikach głosowania;
- 4) treść dokumentu i materiałów złożonych do protokołu;
- 5) podpisy przewodniczącego obrad oraz protokolanta.

§ 60.

1. Komisje mogą odbywać wspólne posiedzenia w sprawach będących przedmiotem zainteresowania więcej niż jednej Komisji.
2. W przypadku wspólnego posiedzenia przewodniczący komisji wspólnie ustalają porządek posiedzenia i podpisują zawiadomienie o jego zwołaniu.
3. Przewodniczący wspólnego posiedzenia wskazują, który z nich będzie prowadził wspólne posiedzenie Komisji. Jeżeli przewodniczący Komisji nie mogą ustalić zasad przewodniczenia obradom, przewodniczy im najstarszy wiekiem spośród nich.
4. Wszystkie Komisje uczestniczące we wspólnym posiedzeniu muszą przez odrębne głosowania podjąć rozstrzygnięcia dotyczące opinii podejmowanych przez te Komisje.
5. Komisje Rady mogą podejmować współpracę z odpowiednimi Komisjami innych gmin, zwłaszcza sąsiadujących, a nadto z innymi podmiotami, jeśli jest to uzasadnione przedmiotem ich działalności.

§ 61.

1. Przewodniczący komisji stałych lub wyznaczony przez komisję sprawozdawca, co najmniej raz do roku przedstawiają na sesji Rady sprawozdanie z działalności Komisji.
2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 zawiera problematykę spraw będących przedmiotem prac komisji wraz z informacją o sposobie realizacji przyjętych wniosków i ustaleń dokonywanych przez komisję.

Rozdział 9.

Radni

§ 62.

1. Udział w pracach Rady i jej Komisjach jest prawem i obowiązkiem radnego.

2. Radny ma obowiązek utrzymywania stałej więzi z wyborcami, w szczególności poprzez:
 - 1) informowanie mieszkańców Gminy o jej stanie;
 - 2) konsultowanie spraw wnoszonych pod obrady Rady;
 - 3) propagowanie zamierzeń i dokonań Rady;
 - 4) informowanie mieszkańców Gminy o swojej działalności w Radzie;
 - 5) przyjmowanie postulatów, wniosków i skarg mieszkańców Gminy.

§ 63.

Radny może zwrócić się z interwencją do właściwego organu Gminy.

§ 64.

1. Radny stwierdza swoją obecność na sesji lub posiedzeniu Komisji podpisem na liście obecności.
2. Radny powinien usprawiedliwić swoją nieobecność przed datą odbycia sesji, bądź posiedzenia Komisji Przewodniczącemu Rady lub przewodniczącemu komisji.

§ 65.

Radnym przysługują diety w wysokości ustalonej w odrębnej uchwale oraz zwrot kosztów podróży służbowych.

§ 66.

1. W przypadku notorycznego uchylania się przez radnego od wykonywania jego obowiązków, Przewodniczący Rady może wnioskować o udzielenie radnemu upomnienia.
2. Uchwałę w sprawie, o której mowa w ust. 1 Rada podejmuje po uprzednim umożliwieniu radnemu złożenia wyjaśnień, chyba że okaże się to niemożliwe.

§ 67.

1. W przypadku, gdy pracodawca zwróci się do Rady z wnioskiem o wyrażenie zgody na rozwiązanie z Radnym stosunku pracy, wniosek taki Przewodniczący kieruje uprzednio do zaopiniowania przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji.
2. Komisja przedkłada swoje ustalenia i propozycje na piśmie Przewodniczącemu Rady.
3. Przed podjęciem uchwały w przedmiocie wskazanym w ust. 1 Rada powinna umożliwić Radnemu złożenie wyjaśnień.

Rozdział 10.

Wspólne sesje z radnymi innych jednostek

§ 68.

1. Rada może odbywać wspólne sesje z radnymi innych jednostek samorządu terytorialnego, w szczególności dla rozpatrzenia i rozstrzygnięcia ich wspólnych spraw.
2. Wspólne sesje organizują Przewodniczący Rad zainteresowanych jednostek samorządu terytorialnego.
3. Zawiadomienie o wspólnej sesji podpisują wspólnie Przewodniczący lub upoważnieni Wiceprzewodniczący zainteresowanych jednostek samorządu terytorialnego.

§ 69.

1. Koszty wspólnej sesji ponoszą w równych częściach zainteresowane jednostki samorządu terytorialnego, chyba że radni uczestniczący we wspólnej sesji postanowią inaczej.
2. Przebieg wspólnych obrad może być uregulowany wspólnym regulaminem uchwalonym przed przystąpieniem do obrad.

Rozdział 11.

Kluby radnych

§ 70.

1. Radni mogą tworzyć kluby radnych, według kryteriów przez siebie przyjętych.
2. Radny może być członkiem tylko jednego klubu radnych.
3. Kluby radnych w swych działaniach powinny kierować się obyczajami demokratycznymi oraz wspierać Radnych w ich prawach i powinnościach, wypływających z zasady wolnego mandatu, a także z zasady reprezentacji określonej ustawowymi przepisami.

§ 71.

1. Powstanie klubu musi zostać niezwłocznie zgłoszone Przewodniczącemu Rady.
2. W zgłoszeniu podaje się:
 - 1) nazwę klubu;
 - 2) listę członków;
 - 3) imię i nazwisko przewodniczącego klubu.
3. W razie zmiany składu klubu lub jego rozwiązania przewodniczący klubu jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania o tym Przewodniczącego Rady.

§ 72.

1. Kluby działają wyłącznie w ramach Rady.

2. Przewodniczący Rady prowadzi rejestr klubów.

§ 73.

1. Kluby działają w okresie kadencji Rady. Upływ kadencji Rady jest równoznaczny z rozwiązaniem klubu.
2. Kluby mogą ulegać wcześniejszemu rozwiązaniu na mocy uchwał ich członków.
3. Kluby ulegają automatycznemu rozwiązaniu z chwilą gdy liczba ich członków zmniejszy się poniżej trzech.

§ 74.

Prace klubów organizują przewodniczący klubów, wybierani przez członków klubu.

§ 75.

1. Kluby mogą uchylać własne regulaminy.
2. Przewodniczący klubów są obowiązani do niezwłocznego przedkładania regulaminów klubów Przewodniczącemu Rady.
3. Postanowienie ust. 2 dotyczy także zmian regulaminów.

§ 76.

1. Klubom przysługują uprawnienia wnioskodawcze i opiniodawcze w zakresie organizacji i trybu działania Rady.
2. Kluby mogą przedstawiać swoje stanowisko na sesji Rady wyłącznie przez swych przedstawicieli.

§ 77.

Na wniosek przewodniczącego klubu, Wójt obowiązany jest zapewnić klubom organizacyjne warunki w zakresie niezbędnym do ich funkcjonowania w postaci udostępnienia: pomieszczeń w celu odbywania posiedzeń, materiałów biurowych w celu dokumentowania pracy klubu, środków technicznych służących utrwalaaniu i powielaniu wytworzonych przez klub dokumentów.

Rozdział 12.

Zasady i tryb działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji

§ 78.

1. Do zadań Komisji Skarg, Wniosków i Petycji należy:
 - 1) rozpatrywanie skarg na działanie Wójta i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych;
 - 2) rozpatrywanie wniosków składanych przez obywateli;
 - 3) rozpatrywanie petycji składanych przez obywateli.
2. Skargi, wnioski i petycje, o których mowa w ust. 1 Przewodniczący przekazuje niezwłocznie przewodniczącemu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.
3. W razie wątpliwości dotyczących właściwości organu lub wątpliwości co do specyfiki przedmiotu sprawy, Przewodniczący kieruje do radcy prawnego lub

pracownika sprawującego obsługę prawną Urzędu wniosek o wydanie opinii w tym zakresie. W razie niewłaściwości Rady Przewodniczący przekazuje sprawę do Wójta.

4. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpatruje sprawy, o których mowa w ust. 1 pkt. 1 i 2, na zasadach określonych w ustawie Kodeks postępowania administracyjnego i przepisach prawnych wydawanych na podstawie tej ustawy.
 - 1) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji prowadząc postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt. 1 występuje odpowiednio do Wójta lub kierownika jednostki organizacyjnej gminy z wnioskiem o zajęcie stanowiska, w terminie 14 dni.
 - 2) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji prowadząc postępowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt. 1 i 2 zajmuje stanowisko i wraz z uzasadnieniem faktycznym oraz prawnym przekazuje je Przewodniczącemu.
 - 3) Przed zajęciem stanowiska w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt. 1 i 2 Komisja może wysłuchać stron w sprawie. Na posiedzenie zaprasza się strony, jednak ich nieobecność nie wstrzymuje rozpatrzenia sprawy.
 - 4) Nieprzyjęcie przez Radę stanowiska zaproponowanego przez Komisję w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt. 1 i 2, nie oznacza automatycznie przyjęcia stanowiska przeciwnego.
 - 5) Przyjęcie stanowiska przez Radę w sprawie, o której mowa w ust. 1 pkt. 1 następuje w drodze uchwały.
 - 6) Przewodniczący w sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt. 1 i 2 udziela stronom odpowiedzi, wskazując uzasadnienie faktyczne i prawne wyrażone w stanowisku Komisji.
5. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rozpatruje sprawy, o których mowa w ust. 1 pkt. 3, na zasadach określonych w ustawie o petycjach i w przepisach prawnych wydawanych na podstawie tej ustawy.
6. Członek Komisji podlega wyłączeniu z jej prac w sprawach, w których może powstać podejrzenie o jego stronniczość.
7. W sprawach wyłączenia członka Komisji decyduje Przewodniczący Komisji.
8. W sprawach wyłączenia Przewodniczącego Komisji decyduje Rada na wniosek Radnego lub Przewodniczącego Rady.

§ 79.

1. Do prac Komisji stosuje się odpowiednio postanowienia niniejszego Statutu przewidziane dla Zasad i trybu działania komisji stałych i doraźnych, chyba że z postanowień niniejszej części Statutu, wynika inaczej.
2. Do prac Komisji, z uwzględnieniem ust. 1 nie stosuje się postanowień § 60 oraz § 54.

Rozdział 13.

Zasady i tryb działania Komisji Rewizyjnej

Oddział 1.

Organizacja Komisji Rewizyjnej

§ 80.

1. Komisja Rewizyjna składa się z Przewodniczącego, Zastępcy Przewodniczącego oraz pozostałych członków w liczbie 3 lub 5, w tym z przedstawicieli wszystkich klubów radnych.
2. Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybiera Rada.
3. Zastępcę Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie Komisji ze swego grona.

§ 81.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej organizuje pracę tej komisji i prowadzi jej obrady. W przypadku nieobecności Przewodniczącego lub niemożności działania, jego zadania wykonuje Zastępca.

§ 82.

1. Członkowie Komisji Rewizyjnej podlegają wyłączeniu od udziału w jej pracach w sprawach, w których może powstać podejrzenie braku ich bezstronności.
2. W sprawach wyłączenia Zastępcy Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej oraz poszczególnych członków decydują członkowie Komisji Rewizyjnej.
3. O wyłączeniu Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej decyduje Rada.
4. Wyłączony członek Komisji Rewizyjnej może odwołać się na piśmie od decyzji o wyłączeniu do Rady – w terminie 14 dni od daty powzięcia wiadomości o tej decyzji.

Oddział 2.

Zasady kontroli

§ 83.

1. Komisja Rewizyjna kontroluje działalność Wójta, gminnych jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych Gminy pod względem:
 - 1) legalności;
 - 2) gospodarności;
 - 3) rzetelności;
 - 4) celowości, oraz zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym.
2. Komisja Rewizyjna bada w szczególności gospodarkę finansową kontrolowanych podmiotów, w tym wykonanie budżetu Gminy.

§ 84.

Komisja Rewizyjna przeprowadza następujące rodzaje kontroli:

- 1) kompleksowe – obejmujące całość działalności kontrolowanego podmiotu;

- 2) problemowe – obejmujące wybrane zagadnienia lub zagadnienie z zakresu działalności kontrolowanego podmiotu;
- 3) sprawdzające – podejmowane w celu ustalenia, czy wyniki poprzedniej kontroli zostały uwzględnione przez dany podmiot.

§ 85.

1. Komisja Rewizyjna przeprowadza kontrole w zakresie ustalonym w jej planie pracy, zatwierdzonym przez Radę.
2. Rada może podjąć decyzję w sprawie przeprowadzenia kontroli nie objętej planem, o którym mowa w ust. 1.
3. Do decyzji, o której mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio postanowienia Statutu dotyczące uchwał.

§ 86.

Kontrola kompleksowa nie powinna trwać dłużej niż 10 dni roboczych, a kontrola problemowa i sprawdzająca – nie dłużej niż 3 dni robocze.

§ 87.

1. Kontroli Komisji Rewizyjnej nie podlegają zamierzenia przed ich zrealizowaniem, co w szczególności dotyczy projektów dokumentów mających stanowić podstawę określonych działań (kontrola wstępna).
2. Rada może nakazać Komisji Rewizyjnej zaniechanie, a także przerwanie kontroli lub odstąpienie od poszczególnych czynności kontrolnych.
3. Rada może nakazać rozszerzenie lub zawężenie zakresu i przedmiotu kontroli.
4. Do decyzji, o których mowa w ust. 2 i 3, stosuje się odpowiednio postanowienia Statutu dotyczące uchwał.

§ 88.

1. Postępowanie kontrolne przeprowadza się w sposób umożliwiający bezstronne i rzetelne ustalenie stanu faktycznego w zakresie działalności kontrolowanego podmiotu, jego rzetelne udokumentowanie i ocenę kontrolowanej działalności.
2. Stan faktyczny ustala się na podstawie dowodów zebranych w toku postępowania kontrolnego.
3. Jako dowód może być wykorzystane wszystko, co nie jest sprzeczne z prawem. Jako dowody mogą być wykorzystane w szczególności: dokumenty, wyniki oględzin, zeznania świadków, opinie biegłych oraz pisemne wyjaśnienia i oświadczenia kontrolowanych.

Oddział 3.

Tryb kontroli

§ 89.

1. Kontroli dokonują w imieniu Komisji Rewizyjnej zespoły kontrolne składające się co najmniej z dwóch członków Komisji.
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej wyznacza na piśmie kierownika zespołu kontrolnego, który dokonuje podziału czynności pomiędzy kontrolujących.

3. Kontrole przeprowadzane są na podstawie pisemnego upoważnienia wydanego przez Przewodniczącego Rady, określającego kontrolowaną jednostkę, zakres kontroli oraz osoby wydelegowane do przeprowadzenia kontroli.
4. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, co najmniej na 3 dni przed przeprowadzeniem kontroli, zawiadamia na piśmie kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej o zakresie i terminie kontroli. W przypadku trudności z uzgodnieniem terminu kontroli, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej zawiadamia kierownika jednostki na piśmie co najmniej w przeddzień kontroli.
5. Kontrolujący obowiązani są przed przystąpieniem do czynności kontrolnych okazać kierownikowi kontrolowanej jednostki upoważnienia, o którym mowa w ust. 3.
6. Zespół kontrolny wykonuje czynności kontrolne w dniach i godzinach pracy kontrolowanej jednostki.
7. Wykonywanie czynności kontrolnych nie może naruszać porządku pracy obowiązującego w kontrolowanej jednostce.
8. Zespół kontrolny działa od chwili udzielenia mu upoważnienia do czasu sporządzenia przez Komisję Rewizyjną zaleceń pokontrolnych.

§ 90.

1. W razie powzięcia w toku kontroli uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, kontrolujący niezwłocznie zawiadamia o tym kierownika kontrolowanej jednostki i Wójta, wskazując dowody uzasadniające zawiadomienie.
2. Jeżeli podejrzenie dotyczy osoby Wójta, kontrolujący zawiadamia o tym Przewodniczącego Rady.

§ 91.

1. Kierownik kontrolowanej jednostki obowiązany jest zapewnić warunki i środki dla prawidłowego przeprowadzenia kontroli.
2. Kierownik kontrolowanej jednostki obowiązany jest w szczególności przedkładać na żądanie kontrolujących dokumenty i materiały dotyczące przedmiotu kontroli, niezbędne do przeprowadzenia kontroli oraz umożliwić kontrolującym wstęp do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki.
3. Kierownik kontrolowanej jednostki, który odmówi wykonania czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, obowiązany jest do niezwłocznego złożenia na ręce osoby kontrolującej pisemnego wyjaśnienia, podając przyczyny i podstawę prawną podjętej decyzji.
4. Na żądanie kontrolujących, kierownik kontrolowanej jednostki obowiązany jest udzielić ustnych i pisemnych wyjaśnień, także w przypadkach innych, niż określone w ust. 3.

§ 92.

Członkowie Komisji Rewizyjnej są zobowiązani do przestrzegania przepisów BHP, przepisów sanitarnych oraz przepisów dotyczących ochrony informacji niejawnych, obowiązujących w kontrolowanej jednostce.

Oddział 4. Protokoły kontroli

§ 93.

1. Kontrolujący sporządzają z przeprowadzonej kontroli – w terminie 7 dni od daty jej zakończenia – protokół pokontrolny obejmujący:
 - 1) nazwę i adres kontrolowanego podmiotu;
 - 2) imię i nazwisko kontrolujących;
 - 3) daty rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
 - 4) określenie przedmiotowego zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą;
 - 5) imię i nazwisko kierownika kontrolowanego podmiotu;
 - 6) przebieg i wynik czynności kontrolnych, a w szczególności wnioski kontroli wskazujące na stwierdzenie nieprawidłowości w działalności kontrolowanego podmiotu oraz wskazanie dowodów potwierdzających ustalenia zawarte w protokole;
 - 7) wykaz dokumentów dołączonych do protokołu;
 - 8) podpisy członków zespołu kontrolującego oraz kierownika kontrolowanego podmiotu lub notatkę o odmowie podpisania protokołu.
2. Protokół pokontrolny sporządza się w czterech jednobrzmiących egzemplarzach – po jednym dla Przewodniczącego Rady Gminy, kierownika kontrolowanej jednostki i Wójta Gminy oraz jeden do akt Komisji.

§ 94.

Kontrolowany ma prawo wnieść na piśmie uwagi i wyjaśnienia w terminie 7 dni od daty przedstawienia protokołu pokontrolnego do podpisania. Uwagi w formie pisemnej stanowią załącznik do protokołu pokontrolnego.

§ 95.

1. Zespół kontrolny przedstawia podpisany protokół na najbliższym posiedzeniu Komisji Rewizyjnej.
2. Komisja Rewizyjna na podstawie protokołu pokontrolnego, sporządza zalecenia pokontrolne, które kieruje do kierownika kontrolowanego podmiotu.
3. Kierownik kontrolowanego podmiotu jest zobowiązany zawiadomić Komisję Rewizyjną o sposobie realizacji wniosków i zaleceń w wyznaczonym terminie.
4. W razie braku możliwości wykonania wniosków, należy podać uzasadnienie przyczyny ich niewykonania i propozycję co do sposobu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Oddział 5.

Plan pracy i sprawozdania Komisji Rewizyjnej

§ 96.

1. Komisja Rewizyjna przedkłada Radzie do zatwierdzenia plan pracy w terminie do dnia 31 grudnia każdego roku.
2. Plan przedłożony Radzie musi zawierać co najmniej:
 - 1) terminy odbywania posiedzeń;
 - 2) terminy i wykaz jednostek, które zostaną poddane kontroli;

3) zakres tematyczny kontroli.

§ 97.

1. Komisja Rewizyjna składa Radzie roczne sprawozdanie ze swojej działalności w roku poprzednim.
2. Sprawozdanie powinno zawierać:
 - 1) liczbę, przedmiot, miejsce, rodzaj i czas przeprowadzonych kontroli;
 - 2) wykaz najważniejszych nieprawidłowości wykrytych w toku kontroli;
 - 3) wykaz uchwał podjętych przez Komisję Rewizyjną;
 - 4) wykaz analiz kontroli dokonanych przez inne podmioty wraz z najważniejszymi wnioskami, wynikającymi z tych kontroli;
 - 5) ocenę wykonania budżetu Gminy za rok ubiegły oraz wniosek w sprawie absolutorium.
3. Sprawozdania z wyników kontroli zleconych przez Radę przedstawia się niezwłocznie po zakończeniu kontroli.

Oddział 6.

Posiedzenia Komisji Rewizyjnej

§ 98.

1. Komisja Rewizyjna obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez jej przewodniczącego, zgodnie z zatwierdzonym planem pracy oraz w miarę potrzeb.
2. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej zwołuje jej posiedzenia, które nie są objęte zatwierdzonym planem pracy Komisji, w formie pisemnej.
3. Posiedzenia o których mowa w ust. 2 mogą być zwoływane z własnej inicjatywy Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, a także na pisemny wniosek:
 - 1) Przewodniczącego Rady;
 - 2) nie mniej niż 2 członków Komisji Rewizyjnej.
4. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej może zaprosić na jej posiedzenia:
 - 1) radnych nie będących członkami Komisji Rewizyjnej;
 - 2) osoby zaangażowane na wniosek Komisji Rewizyjnej w charakterze biegłych lub ekspertów.
5. Z posiedzenia Komisji Rewizyjnej sporządzany jest protokół, który podpisuje w imieniu Komisji prowadzący posiedzenie oraz protokolant.

§ 99.

1. Opinie i wnioski uchwalane przez Komisję Rewizyjną zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy składu Komisji w głosowaniu jawnym.
2. Członek Komisji zgłaszający zdanie odrębne co do treści podjętej uchwały, ma prawo żądać odnotowania tego faktu w protokole.

§ 100.

1. Komisja Rewizyjna może korzystać z porad, opinii i ekspertyz osób posiadających wiedzę fachową w zakresie związanym z przedmiotem jej działania.
2. W przypadku, gdy skorzystanie z wyżej wskazanych środków wymaga zawarcia odrębnej umowy i dokonania wypłaty wynagrodzenia ze środków budżetowych, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej przedstawia sprawę na posiedzeniu Rady, celem podjęcia uchwały zobowiązującej osoby zarządzające mieniem komunalnym do zawarcia stosownej umowy w imieniu Gminy.

§ 101.

Obsługę biurową Komisji Rewizyjnej zapewnia Biuro Rady.

Rozdział 14.

Tryb pracy Wójta

§ 102.

Organem wykonawczym w Gminie jest Wójt.

§ 103.

1. Do zadań Wójta należy wykonywanie uchwał Rady i zadań Gminy określonych przepisami prawa, a w szczególności:
 - 1) przygotowywanie projektów uchwał Rady;
 - 2) przygotowywanie wszelkich spraw, o których stanowi Rada, zwłaszcza przygotowywanie projektu budżetu, a po uchwaleniu jego wykonywanie;
 - 3) ustalenie planu wykonania budżetu, informowanie mieszkańców Gminy o założeniach projektu budżetu, kierunkach planu społeczno – gospodarczego i wykorzystaniu środków budżetowych;
 - 4) prowadzenie prawidłowej gospodarki finansowej Gminy;
 - 5) gospodarowanie mieniem komunalnym;
 - 6) składanie Radzie sprawozdań ze swojej działalności;
 - 7) rozpatrywanie wniosków i opinii Komisji kierowanych do Wójta oraz informowanie wnioskodawców o sposobie ich rozstrzygnięcia.
2. Wójt wykonuje uchwały Rady oraz podejmuje rozstrzygnięcia w formie zarządzeń, postanowień i decyzji administracyjnych.
3. Wójt wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy. Wójt jest kierownikiem Urzędu Gminy oraz zwierzchnikiem służbowym w stosunku do pracowników urzędu, a także w stosunku do kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.
4. Organizację i zasady funkcjonowania Urzędu określa regulamin organizacyjny nadawany przez Wójta w drodze zarządzenia.

§ 104.

Wójt kieruje bieżącymi sprawami Gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz.

§ 105.

Wójt uczestniczy w sesjach Rady.

§ 106.

Komisje Rady mogą żądać przybycia Wójta na ich posiedzenie.

Rozdział 15.

Gospodarka finansowa gminy

§ 107.

Gmina samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej Gminy.

§ 108.

1. Za prawidłową gospodarkę finansową Gminy odpowiada Wójt.
2. Gospodarka finansowa Gminy jest jawna.
3. Wójt niezwłocznie ogłasza uchwałę budżetową i sprawozdanie z jej wykonania w trybie przewidzianym dla aktów prawa miejscowego.

§ 109.

Sołectwo bierze udział w gospodarowaniu środkami przeznaczonymi na realizację zadań Gminy na terenie danego sołectwa poprzez:

1. sygnalizowanie organom Gminy potrzeb sołectwa i zgłaszanie propozycji zadań do uwzględnienia w budżecie Gminy,
2. konsultowanie realizowanych przedsięwzięć.

Rozdział 16.

Mienie komunalne

§ 110.

Mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do Gminy oraz mienie gminnych osób prawnych.

§ 111.

1. Nabycie mienia komunalnego następuje na podstawie odrębnych ustaw.
2. Obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu (zgodnie z przeznaczeniem tego mienia) i jego ochrona.

§ 112.

1. Dochody z tytułu gospodarowania mieniem komunalnym stanowią dochody budżetu Gminy.
2. Składniki mienia komunalnego, tj. grunty gminne, budynki gminne oraz mienie ruchome, mogą zostać przekazane do korzystania sołectwu.
3. Z wnioskiem o przekazanie składników mienia komunalnego może wystąpić zebranie wiejskie w drodze uchwały, w której wskazuje się przeznaczenie tych składników.

4. Z wnioskiem o przekazanie składników mienia ruchomego może także wystąpić rada sołecka.
5. Przekazywane składniki mienia komunalnego powinny być przeznaczone na:
 - 1) prowadzenie statutowej działalności sołectwa,
 - 2) prowadzenie działalności kulturalnej, sportowej i edukacyjnej, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży,
 - 3) działania sprzyjające integracji środowiska lokalnego.
6. Przekazane do korzystania mogą zostać składniki mienia, które mają uregulowany stan prawny i nie są obciążone w sposób uniemożliwiający korzystanie z nich zgodnie z wnioskiem i uchwałą zebrania wiejskiego.
7. Przekazanie mienia następuje na czas określony na podstawie zarządzenia Wójta (protokołem zdawczo-odbiorczym).
8. Sołtys oraz rada sołecka zapewniają wykorzystanie przekazanych składników mienia zgodnie z przeznaczeniem.
9. Wójt sprawuje nadzór nad prawidłowością wykorzystywania powierzonego mienia.
10. Zwrot przekazanych składników mienia może nastąpić:
 - 1) z inicjatywy Wójta Gminy z uwagi na ich wykorzystywanie niezgodnie z przeznaczeniem,
 - 2) na wniosek zebrania wiejskiego (lub odpowiednio rady sołeckiej) wyrażony w drodze uchwały.

Rozdział 17.

Zasady dostępu i korzystania przez obywateli z dokumentów Rady, Komisji i Wójta

§ 113.

1. Działalność organów gminy jest jawna. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.
2. Jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje Rady Gminy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji Rady Gminy.
3. Protokoły z posiedzeń Rady i Komisji oraz innych kolegialnych gremiów Gminy podlegają udostępnieniu po ich przyjęciu – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz Statutem.
4. Nie udostępnia się projektów dokumentów, informacji, materiałów roboczych z prac organów Gminy.

§ 114.

1. Dokumenty z zakresu działania Rady i komisji udostępnia się w Biurze Rady w dniach i godzinach pracy Urzędu.
2. Udostępnianie dokumentów z zakresu działania Wójta oraz Urzędu odbywa się w trybach i na zasadach każdorazowo wskazanych w przepisach prawa regulujących daną materię.
3. Dokumenty z zakresu działania organów Gminy są również dostępne w wewnętrznej sieci informatycznej Urzędu oraz w powszechnie dostępnych zbiorach danych.

§ 115.

Realizacja uprawnień określonych w § 113 i § 114 Statutu może się odbywać wyłącznie w Urzędzie i w asyście pracownika Urzędu.

§ 116.

1. Dostęp i korzystanie z dokumentów, o których mowa w niniejszym rozdziale Statutu, oznacza w szczególności uprawnienie do sporządzania notatek, odpisów i wyciągów oraz wykonania kserokopii lub fotokopii.
2. Formy dostępu i korzystania, o których mowa w ust. 1, nie mogą naruszać zasad każdorazowo wskazanych w przepisach prawa regulujących daną materię.
3. Do terminów dostępu i korzystania z dokumentów stosuje się w pierwszej kolejności postanowienia ustawy regulującej dostęp do informacji publicznej, chyba że z przepisów szczególnych wynikają inne terminy dla dokonania takich czynności.

Rozdział 18.

Przepisy końcowe

§ 117.

Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała Nr XXII/42/11 Rady Gminy Markowa z dnia 30 czerwca 2011 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Markowa (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2011 r. Nr 107, poz. 1690 z późn. zm.).

§ 118.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego z mocą obowiązującą od pierwszego dnia kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego następującej po kadencji tych organów wybranych w wyborach przeprowadzonych w dniu 16 listopada 2014 r.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY MARKOWA**

Krystyna Hundz-Bembenik